

Muntaketa

Realizado: Kepa Bengoetxea

Formatoa

Oharra: formateatzeko dispositiboa desmontatuta egon behar da.

formatoa: Artxibo sistema sortzen du, muntatu ahal izateko:

- `mkfs` -> Edozein motatako formatoa ematen du
- `mkfs.vfat` -> fat32 formatoan, formateatzen ditu diskoak
- `mkfs.ntfs` -> ntfs formatoan, formateatzen ditu diskoak
- `mkfs.ext4` -> ext4 formatoan, formateatzen ditu diskoak
- `fsck` -> Diskoa aztertzen du eta akatsak badaude zuzentzen ditu.

Adb: `mkfs -t ext4 /dev/sda2` edo `mkfs.ext4 /dev/sda2`

Formatoa

- **Formatoa.** Grafikoki:

Discos or Disks erabiliz: `gnome-disk-utility 3.18.3.1`

GParted erabiliz:

- `sudo aptitude install gparted`
- `sudo gparted`
- Erabilera:
 - Partition->umount
 - Partition->format to ext4

Muntaketa

- Windows-en letra batez identifikatzen dira artxibo sistemak, Linux-en ordea, artxiboen zuhaitz-egitura bakarra du eta artxibo sistema bakoitza egitura horren leku batean dago muntaturik, adibidez: Dispositiboak normalean /media azpian muntatzen dira.

Eskuz muntatzeko komandoa

- Grafikoki: nautilus erabiliz
- Eskuz muntatzeko komandoa:
 - `mount -t fitxategi_sistema dispositiboa katalogoa`
 - `mount -t ext4 /dev/sda5 /media/datos`

Oharra: gparted erabiliz windows partizioak zeintzuk diren ikusi:

```
sudo mkdir /media/kepa/windows
```

```
sudo mount -t ntfs /dev/sda2 /media/kepa/windows
```

Automatikoki muntatzea

Hasieraketan muntatzea:

/etc/fstab ahal bidetzen du dispositiboak automatikoki muntatzea, eta horrela gertatzen da ordenagailuaren hasieraketan. Hasieraketan “mount -a” komandoa exekutatzen da, eta “/etc/fstab” fitxategian “auto” aukera agertzen diren lerroak muntatzen ditu.

/etc/fstab fitxategiaren formatoa

<file system> <mount point> <type> <options> <dump> <pass>

/ was on /dev/sda6 during installation

UUID=de77be99-ce50-453d-a2a5-6e041182ddad / ext4 errors=remount-ro 0 1

/home was on /dev/sda7 during installation

UUID=bcbbf99f-e4fa-41a0-bbd2-332d95983ed4 /home ext4 defaults 0 2

swap was on /dev/sda9 during installation

UUID=23cce5ec-da1f-4c3b-afdc-67375bf76aeb none swap sw 0 0

#/dev/sda8:

UUID=9c2d7148-34f1-4485-9ae3-73c268b18ffb /media/datos ext4 defaults 0 3

UUID=01D15AB9D4EDD120 /media/multimedia ntfs-3g defaults,uid=1000,gid=1000,umask=077 0 0

UUID=22FCDEF0FCDEBD6B /media/windows ntfs-3g defaults,uid=1000,gid=1000,umask=077 0 0

/etc/fstab <file system>

Dispositibo erabilienak:

- /dev/sr0 -> dvd/cdrom
- /dev/sda -> Serial ATA Lehenengo Disko gogorra
- /dev/sda1 -> Serial ATA lehen partizioa
- /dev/sdb -> Serial ATA Bigarren Disko gogorra

/etc/fstab <file system>

1)Diskoak eta Partizioak ikusteko: fdisk (MBR) eta gdisk (GPT)

Dispositivo	Inicio	Comienzo	Fin	Bloques	Id	Sistema
/dev/sda1	*	16072	417871	200900	de	Utilidad Dell
/dev/sda2		417872	5673415	2627772	c	W95 FAT32 (LBA)
/dev/sda3		5675006	654110719	324217857	5	Extendida
/dev/sda5		5675008	200986623	97655808	83	Linux
/dev/sda6		200988672	396298239	97654784	83	Linux
/dev/sda7		396300288	458799103	31249408	82	Linux swap / Solaris
/dev/sda8		458801152	654110719	97654784	b	W95 FAT32

/etc/fstab <file system>

1)Diskoak eta Partizioak ikusteko: sudo blkid

```
/dev/sda1: LABEL="System Reserved" UUID="DEA8DBB3A8DB8883" TYPE="ntfs" PARTUUID="ab6972d8-01"
```

```
/dev/sda2: LABEL="Sistema" UUID="22FCDEF0FCDEBD6B" TYPE="ntfs" PARTUUID="ab6972d8-02"
```

```
/dev/sda5: LABEL="DATOSMULTIMEDIA" UUID="01D15AB9D4EDD120" TYPE="ntfs" PARTUUID="ab6972d8-05"
```

```
/dev/sda6: UUID="de77be99-ce50-453d-a2a5-6e041182ddad" TYPE="ext4" PARTUUID="ab6972d8-06"
```

```
/dev/sda7: UUID="bcbbf99f-e4fa-41a0-bbd2-332d95983ed4" TYPE="ext4" PARTUUID="ab6972d8-07"
```

```
/dev/sda8: UUID="9c2d7148-34f1-4485-9ae3-73c268b18ffb" TYPE="ext4" PARTUUID="ab6972d8-08"
```

```
/dev/sda9: UUID="23cce5ec-da1f-4c3b-afdc-67375bf76aeb" TYPE="swap" PARTUUID="ab6972d8-09"
```

UUID (Universally Unique Identifier): es un identificador único asociado a cada partición.

/etc/fstab <mount point>

Ze katalogoan ikusi nahi duzun!!!

Sortu /media katalogoan ze katalogoan muntatu nahi duzun dispositiboa:

```
sudo mkdir /media/datos
```

```
sudo mkdir /media/multimedia
```

/etc/fstab <type>

- Fitxategi Sistema motak
 - Use for EXT4(Fourth Extended Filesystem 4): ext4
 - Use for FAT32: vfat
 - Use for NTFS: ntfs

/etc/fstab <options>

auto eta noauto, sistema arrankatzean automatikoki muntatu behar den edo ez adierazten dute.

exec: Bitarren exekuzioa bahimendu .

noexec: Edozein bitarren exekuzioa debekatzen du muntatutako fitxategi-sisteman. Adibidez: windowseko aplikazioak linuxen ez exekutatzeke erabili daiteke.

unhide: Fitxategi ezkutatuak eta loturak erakusten ditu.

umask=077: maskara ezartzen du uid eta gid adierazitako erabiltzaile eta taldeari. Ikusi erabiltzen ari zaren sistemarekin erabili ahal duzun. (man mount)

/etc/fstab <options>

user: Edozein erabiltzaileri fitxategi sistema muntatzen utzi, baina bera bakarrik desmuntatu dezake.

users: Edozein erabiltzaileri fitxategi sistema muntatzen eta desmuntatzen utzi.

nouser: Edozein erabiltzaileri (hau da, root-en desberdina) fitxategi sistema muntatzea debekatzea.

ro: Irakurtzeko baimenekin bakarrik fitxategi sistema muntatzea.

rw: Irakurtzeko eta idazteko baimenekin fitxategi sistema muntatzea.

usrquota: Partizio horretan erabiltzaileei kuotak esleitu.

grpquota: Partizio horretan taldeei kuotak esleitu.

sync/async: Fitxategi sistemari egiten diren I/O sarbide guztiak modu sinkrono/asinkronoan egingo dira.

/etc/fstab <options>

nosuid: SUID eta SGIDren eraginak debekatu.

suid: SUID eta SGIDren eraginak baimendu.

Adb:

```
ls -l /etc/passwd
```

```
-rw-r--r--  1 root  root    3625 oct 15 15:47 /etc/passwd
```

```
ls -l /usr/bin/passwd
```

```
-r-s--x--x 1 root  root 16336 feb 13  2003 /usr/bin/passwd
```

```
chmod u+s /usr/bin/passwd
```

defaults: Aukera honen barruan hurrengo ezaugarriak biltzen dira:
rw, suid, dev, exec, auto, nouser y async.

/etc/fstab <dump> eta <pass>

Azken bi zenbakiak:

- Lehena **dump**: komandoa erabiltzen du artxibo sistema bat irauli behar bada (1) edo ez (0), artxibo sistemaren segurtasun kopiak egiten ditu (gaur egun, ez da erabiltzen).
- Bigarrena **pass**: fsck komandoa erabiltzen du, artxibo sistemak arakatu eta konpontzen ditu txikitik handienara ordenean. Zenbaki berdina duten sistemak paraleloan arakutzen ditu. Salbuespena 0 da, fsck ez duela artxibo sistema arakatu behar esan nahi du. Jakina eskuz arakatu ahal izango dugu gure fitxategi sistemak, desmuntatutak badaude, komando honekin: `fsck -t ext4 /dev/sda3`.

Hasieratik muntatzeko:/etc/fstab

1) Sortu /media katalogoan ze katalogoan muntatu nahi duzun dispositiboa:

```
sudo mkdir /media/datos eta sudo mkdir /media/multimedia
```

2) /etc/fstab fitxategia editatu orduko backup bat egin:

```
sudo cp /etc/fstab /etc/fstab.backup
```

3) administratzaile bezala editu /etc/fstab fitxategia:

```
sudo gedit /etc/fstab edo gksudo gedit /etc/fstab
```

*sudo asks for the password on the command line, and gksudo pops up a dialog box for it.

Hasieratik muntatzeko:/etc/fstab

Eta hurrengo lerroak gehitu: NTFS, FAT edo EXT4

```
UUID=xxxxxx /media/multimedia ntfs-3g defaults,uid=1000,gid=1000,umask=077 0 0
```

*defaults=rw, suid, dev, exec, auto, nouser y async

*gaur ntfs eta ntfs-3g ubuntun berdin dira (/sbin/mount.ntfs -> mount.ntfs-3g) eta

aukerak ikusteko <http://www.tuxera.com/community/ntfs-3g-manual/>

```
UUID=xxxxxx /media/datos vfat defaults,rw,uid=1000,gid=1000,umask=077 0 0
```

```
UUID=XXXX /media/datuak ext4 defaults 0 1
```

Oharra: ntfs-3g paketea instalatuta dagoan ikusteko (dpkg -l ntfs-3g) bestela: sudo apt-get install
ntfs-3g ntfs-config

4) Berrabiarazi edo “sudo mount -a” exekutatu

/etc/fstab eta mount

a) Aukeratan “auto” jarri sistema eragilearen hasieraketan automatikoki muntatzeko:

```
$sudo mount -a
```

b) Muntatuko dugun dispositiboa “fstab”en agertuz gero, “mount”-aren formatu laburra erabili:

```
$sudo mount /dev/sda8
```

```
$sudo umount /dev/sda8
```

c) Muntatuko dugun dispositiboa ez baldin badago “fstab”en, eta ez bada automatikoki muntatzen orduan eskuz egin beharko dugu, administratzaile bezala (sudo) eta formatu luzea erabiliz:

```
$sudo mount -t vfat /dev/sda8 /media/datos
```